

Ung Ekonomi

Lärarhandledning för skolår F-3

"Varför behövs pengar?"

Detta är en handledning som fokuserar på praktisk enkel vardagsekonomi. Vi går inte in på hur allting hänger ihop utan erbjuder mer allmänt beskrivningar och pyssel om ekonomi i vardagen. Här försöker vi ge barnen en förståelse för värdet på pengar och det goda i att spara. Dessutom avslutar vi med en tävling för alla klasser: Designa din egen sparbössa! (Senast inlämning 15 maj 2009.)

Valet av material är gjort utifrån erfarenhet om åldersgruppens intressen och en bedömning av vad som är enkelt genomförbart på stadiet. Dessutom antas eleverna arbeta mera genomgripande med ekonomi något senare under skoltiden. Samtidigt är naturligtvis vår förhoppning att barnen ska fatta intresse för Unga Fakta-sajten och därmed arbeta vidare efter egna preferenser.

Tidsåtgång

Minimum sju lektioner (antalet timmar kan naturligtvis vara betydligt mera omfattande), innehållande de traditionella ämnena bild, historia, matte och svenska.

Upplägg

- Nudda vid ämnet ekonomihistoria, varför finns det pengar.
- Få barnen att förstå skillnaden på saker man behöver och saker man vill ha.
- Din ekonomi - värdet på pengar, spara/spendera
- Tävling
- Extrauppgifter

Första - fjärde lektionen

- **Ekonomihistoria**

Börja med att skapa ett intresse genom att tillsammans läsa den lättlästa versionen av Ung Ekonomi på Unga Faktas hemsida. Du kan även ladda hem den som PDF.

- [Ung Ekonomi, LättLäst](#)
- [Ung Ekonomi, LättLäst](#)

Svara på frågorna som finns till ämnet:

- [Frågor om ekonomi \(skolår F-3\)](#)
- [Frågor om ekonomi \(skolår F-3\), facit](#)

- **Aktivitetsprojekt - vill ha/måste ha**

Vi vill med den här aktiviteten att barnen ska förstå skillnaden på saker man behöver och saker man vill ha.

Skriv ut vår skattkista. Färglägg och bygg ihop två stycken skattkistor per barn. På den ena kistan skriver ni "vill ha" och på den andra "måste ha".

- [Skattkista](#)

Samtala tillsammans i klassen om vad barnen har för saker hemma och vad mamma och pappa och barnen själva brukar handla. Skriv upp alla förslag på tavlan häller om buller. (till exempel: mjölk, tv-spel, sång, läskö osv.) Dela ut tomma lappar där barnen kan skriva av det som står på tavlan, en sak på varje lapp. Låt dem sedan själva eller två och två komma fram till i vilken av skattkistorna som lapparna ska läggas i. Vad vill man ha, men kan klara sig utan, vad måste man ha för att överleva.

Redovisa och samtala om vad de kommit fram till tillsammans. Varför la du den lappen i just den kistan osv. Förklara skillnaderna på ett enkelt sätt om ni är oense om var lapparna ska ligga. Kan ju tänkas att de har olika synsätt på vad som är nödvändigt!

Läs berättelsen om Samir vars mamma vinner på lotto.

- [Lottovinsten](#)

Att samtala kring innan:

Är pengar viktigt?

Vad skulle du göra om du vann en miljon?

Varför behöver man pengar?

Vad är det för skillnad på saker man behöver och saker man vill ha?

Ge exempel.

Läs berättelsen.

Att samtala kring efter:

Är man mer populär om man har pengar?

Blir man en bättre kompis för att man har pengar och köper mycket saker?

Vad skulle man göra om inte pengar fanns?

Femte lektionen

- **Din ekonomi - Värdet på pengar. Varför ska man spara?**

Prata med barnen och fråga om de vet vad spara är. Varför är det bra att spara? Har de någon gång sparat pengar till något? Hur kan man spara pengar? Gör en budget tillsammans.

Förklara ordet budget genom att på tavlan göra en fiktiv budget för en månad.

Den kan då innehålla Inkomster/Utgifter (förklara orden) och se om eleverna tillsammans med dig kan komma fram till vad saker och ting faktiskt kostar.

T ex hyra, mat, tidning, tv, aktiviteter på fritiden.

<i>Inkomster</i>		<i>Utgifter</i>		<i>Kvar</i>
Lön (efter skatt)	13 000 kr	Hyra	4 000 kr	5 800 kr
		Mat	2 000 kr	
		Tidning	200 kr	
		Tv	500 kr	
		Fritid	500 kr	

Eller gör en enklare variant på barnens veckopeng.

<i>Inkomster</i>		<i>Utgifter</i>		<i>Kvar</i>
Veckopeng	30 kr	Godis	15 kr	15 kr

Visa sambandet mellan inkomster och utgifter.

Kan man spara det som blir över?

Hur mycket blir det på ett år?

Vad kan man behöva spara till?

Se om de kan komma fram till skillnaden på saker man kanske måste göra, t ex lagning av hus eller bil, eller om de bara kommer fram till saker de vill köpa. Det kan vara bra att "öppna" ögonen redan i den här åldern för vad som komma skall!

Sjätte - sjunde lektionen

- **Tävling - Designa din egen sparbössa?**

Ge barnen i uppdrag att designa en egen sparbössa. Ni kan skicka in så många bidrag ni vill i klassen. Alltså varje barn kan göra varsin eller flera förslag. Teckna och färglägg på vanligt A4 papper och skicka förslagen till oss på Unga Fakta. De vinnande designerna läggs ut på Unga Faktas hemsida den 1 juni och hela klassen (bland dem som vinner) vinner pris. Senaste inskickningsdatum är 15 maj 2009.

Skicka teckningarna till:

Unga Fakta
Lotsgatan 5
374 35 Karlshamn
Märk kuvertet: Sparbössa

Inspiration på sparbössor finns här nedan att ladda hem och visa för barnen.

- [Förslag på sparbössor](#)

- **Extrauppgifter**

Projekt hemma - Kassabok

Be barnen under en månad skriva kassabok hemma hur mycket pengar de gör av med och på vad och också hur mycket pengar de får in i form av veckopeng eller dylikt. Ni kan ladda hem och använda vår kassabok här nedanför.

- [Kassabok](#)

Gå på studiebesök på en bank nära er

Många barn har aldrig varit inne på ett bankkontor.

Läs på Unga Fakta - Ung Ekonomi

Läs om hur det fungerar på en bank och hur man gör för att ta ut pengar vid uttagsautomaten.

- [Ung Ekonomi](#)
- [Ung Ekonomi, Konto- och bankkort](#)

Spel och aktiviteter

Ibland lär man sig bäst genom spel och lek, använd gärna länkarna nedan.

- [Spela Pengastian \(onlinespel\)](#)
- [Spela Fyll spargrisen \(tärningsspel\)](#)
- [Bygg en egen spargris eller sparhund](#)
- [Läs räknesagan "Vanten"](#)
- [Läs räkneramsor](#)